

Nemzetiségekért Díj 2025

2025. december 18-án, a Nemzetiségek Napján harmincegyedik alkalommal adták át a hazai nemzetiségek érdekében a közéletben, az oktatásban, a kultúrában, az egyházi életben, a tudományban, a tömegtájékoztatásban, a gazdasági önszerveződésben kiemelkedő tevékenységet végző személyeknek és szervezeteknek adományozható Nemzetiségekért Díjat.

Az ENSZ 1992. december 18-án fogadta el a Nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó emberek jogairól szóló nyilatkozatot. Ez volt az első olyan átfogó nemzetközi dokumentum, amely az államok számára előírja a kisebbségek létének, identitásának védelmét, rendelkezik a kisebbségek saját kultúrához, hitélethez és nyelvhasználatához való jogáról, a kisebbségeket érintő ügyek eldöntésében való érdemi részvételről, a határokon átívelő szabad kapcsolattartásról. Magyarországon 1995. szeptember 21-én döntött arról a kormány, hogy december 18-a a Kisebbségek Napja, és ekkor alapították a Kisebbségekért Díjat is; 2012-ben az Országgyűlés a napot a Nemzetiségek Napjának, az ez alkalomból odaítélt díjat pedig Nemzetiségekért Díjnak nyilvánította.

A 2025. évi díjátadó ünnepségen részt vett Bulgária, Horvátország, Ukrajna, Örményország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Ritter Imre nemzetiségi képviselő, dr. Kovács Edit társadalmi esélyekért felelős helyettes államtitkár, dr. Gyeney Laura nemzetiségi ombudsmanhelyettes. Megjelentek a magyarországi őshonos nemzetiségek szószólói, az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei, nemzetiségi képviselők és számos vendég is. Az ünnepséget a *Holczinger-Molnár duó* és a *Radoszty Zenekar* műsora keretezte.

Ünnepi beszédében Soltész Miklós bejelentette, hogy a 2025-ös költségvetés – különösen Ritter Imre német nemzetiségi képviselő kitartó munkájának köszönhetően – jelentős emeléseket tartalmaz. A köznevelési intézményeket fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok éves működési támogatása háromszorosára, a nemzetiségi pedagógushallgatók ösztöndíja a kétszeresére emelkedett, a nemzetiségi pedagógusok bére pedig tíz százalékkal növekedett meg. A megkezdett beruházások folytatódnak. Az államtitkár a harmincegyedik alkalommal átadott Nemzetiségekért Díj kapcsán az összefogás fontosságáról és Magyarország békés szerepéről beszélt. Hangsúlyozta a nemzetiségek és a magyar nemzet közötti összefogás üzenetét, valamint Magyarország békepárti álláspontját. Hazánkat „a béke szigeteként” jellemezte, amelyben a nemzetiségeknek nagy szerepük van. Megköszönte a nemzetiségi képviselő, a szószólók, valamint a helyi és országos önkormányzatok vezetői békességet és közösséget szolgáló munkáját. Külön kiemelte a pedagógusok – a következő nemzedékek nevelésében, a nyelvvesztés megállításában és az ősi nyelvek újratartásában kifejtett – fáradhatatlan tevékenységét. Méltatta a civilek és az egyházi vezetők munkáját is. A 2025. évi Nemzetiségekért Díjakat Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke megbízásából Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára Sztojka Attilával, a Belügyminisztérium társadalmi esélyekért és roma kapcsolatokért felelős államtitkárával adta át a Bolgár Művelődési Házban. Az elismerést idén tizenegy magánszemély és két szervezet kapta.

Nemzetiségekért Díjban részesült:

Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház

Az 1916-ban alapított Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház a leg-
régibbi anyaországon kívüli bolgár egyházközség, mely igen fontos
szerepet tölt be a magyarországi bolgár közösség anyanyelvi, hitéleti
és kulturális örökségének megőrzésében. Budapesti központja volt a
Bolgár Ortodox Egyház Közép- és Nyugat-Európai Egyházmegyéjének
első székhelye. A Szent Cirill és Szent Metód budapesti bolgár ortodox
templom a magyarországi bolgárok adományaiból 1932-ben épült. A
Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház fennállásának századik évfor-
dulója alkalmából rendezett ünnepi szent liturgiát 2016-ban Őszent-
sége Neofit bolgár pátriárka celebrálta. Az Egyházbizottság programot
dolgozott ki, hogy az újabb nemzedékeket is bekapcsolják az egyházi
és bolgár nemzetiségi közösségi életbe.

Bekiarisz Dimitrisz

A görög polgárháború elől menekülve érkezett Magyarországra. Gyer-
mekotthonokban nevelkedett, vegyipari technikumot végzett, ve-
gyésztanikusként kezdett dolgozni. Az 1950-es évek végétől a ma-
gyarországi görög közösség zenekarában játszott mandolinon. Később
tagja lett a Syllogos Kulturális Egyesületnek és táncsoportjának. Több
fesztiválon lépett fel zenészként és táncosként. Két cikluson keresztül
tagja volt a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának. A
Zuglói Görög Önkormányzat, majd a Syllogos Kulturális Egyesület is
elnökévé választotta. Fellépőként és szervezőként rendszeresen részt
vett a görög közösség rendezvényein. A görög nyelv megőrzéséért is
sokat tett: támogatta a kiegészítő általános iskolai görög oktatást.

Dr. Horváth Sándor

Tanulmányai során néprajz, szlavisztika és teológiai diplomát szer-
zett. A horvátok valamennyi népcsoportjának hagyományait kutatta.
Két cikluson keresztül vezetője volt a Vas Megyei Múzeumok Igazga-
tóságának, jelenleg a magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjtémé-

nye kurátora. A Magyar Néprajzi Társaság Nemzetiségi Szakosztálya elnökeként több mint két évtizede segíti a hazai nemzetiségek néprajzi kutatását. Kiállításokat rendezett, tanulmányok, könyvek szerkesztője, emellett újságíróként és horvát verseskötetek fordítójaként is ismert. Mintegy három évtizedes egyetemi oktatói múlt áll mögötte. *Narda* polgármestere és a helyi horvát nemzetiségi önkormányzat elnöke is volt. E testületnek jelenleg is tagja. Képviselőként részt vett a Vas megyei Önkormányzat és az Országos Horvát Önkormányzat munkájában.

Molnárné Sagun Zdzisława Maria

Szociológusi, pedagógusi és kulturális menedzseri diplomát szerzett. Egyik alapítója a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének, amelynek korábban elnöki tisztét viselte, jelenleg al-elnöke. Ötletgazdája a Lengyel Keresztény Kulturális Napok rendezvénysorozatnak. A Lengyel Közművelődési Központ igazgatójaként közösségi programokat, kiállításokat, koncerteket, történelmi előadásokat szervez. Munkájában együttműködik az Országos Lengyel Önkormányzattal, amelynek egy időszakban az elnöke is volt. Részt vállal a Derenki Búcsú szervezésében, és évekig koordinálta az emlékhely gondozását. Segíti a magyarországi lengyel nyelvű lelkipásztori munkát. Pályafutása során több közoktatási intézményben is tanított.

Eszes Mária Margit

Közel két évtizede Érd Város Német Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke. 2008-ban hívta életre a Rosenbrücke Német Nemzetiségi Énekkart azzal a céllal, hogy megőrizték és bemutassák a svábok egykori népdalait Érd városában éppúgy, mint szélesebb közönség előtt. Az énekkar működését pályázatíróként és a német önkormányzaton keresztül is támogatja. Fontos szerepet vállalt a Hanselbeck tánckar megalakulásában és közreműködött a saját fenntartású Pumukli Német Nemzetiségi Óvoda létrejöttében. Javasolta és segítette az óvoda új tornateremmel történő bővítését. Kezdeményezte, hogy a város közoktatási intézményeiben német nyelvoktatásban résztvevő diákok tanulmányi támogatást kapjanak. Német nemzetiségi rendezvények szervezője, amelyek során kapcsolatokat épített ki Pest vármegye német nemzetiségi önkormányzataival.

Dr. Ember Tibor

A budapesti szerb-horvát általános iskolában ismerkedett meg a nemzetiségi nyelvvel és kultúrával. Ott kezdte a néptáncot és a versenysportot. Röplabdában korosztályos magyar válogatott volt. A SOTE Általános Orvosi Karán diplomázott. Orvosi munkája mellett folyamatos kapcsolatban állt a szerb-horvát, majd szerb nemzetiség közösségeivel. A Fáklya délszláv néptáncegyüttes kiemelkedő táncosa volt, több koreográfiában szólót táncolt. A Budapest Főváros II. kerületi Szerb Önkormányzat tagjaként számos program és rendezvény szervezője, kezdeményezője. Egy cikluson át tagja volt a Szerb Országos Önkormányzatnak. Alapító tagja és meghatározó színművésze a Magyarországi Szerb Színháznak. Színészi, rendezői, koreográfusi és szervezői tevékenysége során mindvégig a szerb kultúra és hagyományok ápolását tartja szem előtt. Társalkotóként vesz részt a Suncokret drámapedagógia csoport munkájában. Tevékenységével nagyban hozzájárul a szerb kulturális értékek továbbadásához.

Diramerján Artin

Író, költő, újságíró, szerkesztő-riporter, rendező, a magyarországi örmény közösség kulturális és társadalmi életének sokoldalú alakja. A Magyar Televízió szerkesztő-riportereként kezdte a pályáját. 1993-ban jelent meg első verseskötete, de drámaíróként, dalszövegíróként is tevékeny. Nyolc évig vezette az Urartu Örmény Színházat, melynek később produkciós vezetője lett. A Terézvárosi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat, majd a Kispesti Örmény Nemzetiségi Önkormányzat vezetőjeként tevékenykedett. A Diaszpóra 21 című örmény magazin főszerkesztője, az Arménia örmény magazin szerkesztője, a magyarországi örmény közösség médiaplatformjainak tartalomkészítője. Szerzője és alkotója több örmény nemzetiségi rendezvénynek.

Durkó Albert Zoltán

Hétgyermekes családba született. Mély hitbeli elkötelezettségét szüleitől örökölte. Pásztori szolgálatát 1991-ben kezdte *Pakson*. Itt alapította meg a Mégis Van Remény Egyesületet, amely a hátrányos helyzetű családokat támogatta. 1996-ban tért vissza szülővárosába, *Békésre*, ahol egyházi felkérésre megalapította és azóta is irányítja a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymissziót. A szervezet a hazai és határon túli roma közösségek lelki, társadalmi és kulturális felemelkedését szolgálja. Kiemelkedően fontos tevékenysége a cigánypasztoráció. A misszió mintegy ezerháromszáz munkatárssal dolgozó országos hálózattá fejlődött, melynek vezetőjeként és lelkipásztoraként a keresztény hit s a romák társadalmi integrációja, oktatási, szociális felzárkóztatása érdekében munkálkodik.

Fábiánné Orosz Ibolya

Diplomáját az ELTE román nyelv és irodalom – könyvtár szakán szerezte. A Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. felelős szerkesztője volt, majd közoktatási szakintézményekben tevékenykedett. Részt vett a román nemzetiségi kerettantervek, érettségi követelmények kidolgozásában. Évtizedeken át közreműködött az Országos Általános Iskolai Tanulmányi Verseny tartalmának elkészítésében. 2004-től az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet szakirodájának vezetőjeként irányította a kétszintű érettségi vizsgával kapcsolatos feladatokat. Számos továbbképzést szervezett román nemzetiségi tanárok számára. Harminc évig az Országos Kisebbségi Bizottság, Országos Nemzetiségi Tanács tagja, alelnöke és huszonöt éven át a Pedagógus-Továbbképzési Akkreditációs Testület tagja volt. Mai napig a román nyelv és irodalom Országos Közepiskolai Tanulmányi Verseny ügyvezető elnöke és bizottsági tagja.

Dnipro Országos Ukrán Kulturális Egyesület

Az egyesület *Veszprémben* és országos szinten is sokat tesz a magyarországi ukrán nemzetiség oktatási, kulturális és egyházi életéért. Elnöke, *Zakar Irina* tizenöt éve képviseli az ukrán nemzetiséget a helyi, illetve az országos önkormányzatban. Az egyesület részt vesz Veszprém város rendezvényein és önálló kulturális programokat (pl. ukrán festőművészek munkáiból kiállítást, Mihailo *Vihula* operájából ősbemutatót) is szervez, nemzetközi kulturális fesztiválokra is képviselteti magát. Az egyesület évek óta szorosban együttműködik az ukrán nyelvű görögkatolikus egyházzal tartozó, Magyarországon szolgáló atyákkal, akik a városban havi rendszerességgel tartanak szent liturgiát. Az egyesület

Holczinger-Molnár duó

az orosz-ukrán háború kitörése óta önkéntes és missziós munkát végez a menekültek megsegítésére, melynek részeként – mielőbbi integrációjuk érdekében – számukra magyar nyelvoktatást is szervez.

Majorné Zsebesi Borbála

Tanári diplomáját történelem–orosz szakon szerezte. 1973 óta dolgozik jelenlegi munkahelyén, *Múcsonyban*, a mai Szent Péter Görögkatolikus Általános Iskolában. A rendszerváltást követően elkészítette a ruszin nyelv oktatásának tantervét, tanulócsoportokat állított össze, oktatta a ruszin nyelvet. Ruszin ének- és táncsoportot hozott létre és nyelvi táborokat szervezett. Jelenleg harminckilenc kisdíák vesz részt a ruszin nyelv és népismeret oktatásban, a ruszin ifjúsági táncsoportnak tizenhat tagja van. Az általa felkészített diákok nagy sikerrel lépnek fel hazai és nemzetközi rendezvényeken. Több cikluson keresztül a *Múcsonyi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat* elnöke volt, valamint tagja a Borsod-Abaúj- Zemplén Megyei Területi Ruszin Önkormányzatnak.

Dr. Alt Gyula

A II. világháborúban elvesztette a szüleit és a nagymamája nevelte fel. Tanítói képesítést szerzett, majd *Bánkon* és *Felsőpetényben* tanított szlovák nyelvet, ahol kulturális és hagyományörző programokat is szervezett. Alapító tagja a Bánki Nemzetiségi Találkozóknak, amely jövőre ünnepli létrejötté hatvanadik évfordulóját. Elvégezte a Tanárképző Főiskolát, majd a pozsonyi Komensky Egyetemen doktorált. 1970-től az Országos Szlovák Szövetség munkatársa, később titkára volt. Nyugdíjba vonulásáig az Országos Szlovák Önkormányzat elnökhelyetteseként tevékenykedett, megalakította *Vác* város szlovák önkormányzatát, melynek mai napig elnöke. Tagja volt a Pest megyei Közgyűlésnek. Vezetésével épültek ki *Vác* testvérvárosi kapcsolatai. Kezdeményezője volt a váci diákok és a szlovákiai, csehországi testvérvárosok iskolásai számára rendezett diákolimpiának.

Radoszty Zenekar

Hanzsek Alajos

Szlovén közösségi és közéleti munkája több évtizedes múltra tekint vissza. Több választási cikluson keresztül tagja volt *Felsőszölnök* önkormányzatának és szlovén nemzetiségi önkormányzatának. A Magyarországi Szlovének Szövetsége elnökségi tagjaként meghatározó szerepet töltött be a szlovén nemzetiség kulturális és társadalmi életének szervezésében. Tizenhét éven keresztül vezette a Szlovén Szövetség felsőszölnöki néptáncsoportját. Minden évben részt vesz a Rába-vidéki szlovén rönkhúzáson, valamint bemutatókat szervez magyar és szlovén helyszíneken. Kosárfonóműhely-foglalkozásokat tart iskolásoknak, ezzel is hozzájárulva a kézműves hagyományok fennmaradásához. A gyümölcstermesztésre is (különösen az almára) oktatja a fiatalokat, segítve a hagyományos gazdálkodás ismereteinek továbbadását.

A BARÁTSÁG szerkesztősége további sikeres munkát kíván valamennyi ki-tüntetettnek!